

VÉ... kávé.

ALY... ZETE... szembem... jai... bérbe... dó.

ALY... ZETE... szembem... jai... bérbe... dó.

Közlöny... Helyben és postán küldve...

DEBRÉCZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábol... Hirdetési díj... Kéziratok vissza nem adandók.

Kettős ünnep.

Büszkén ragyogjon fel ma arcotok Debreczen nemes polgárai! Ez ősmagyar falak között ma a magyar cultura üli diadalát.

Nem országos és nem hivatalos Debreczennek mai ünnepe. Megülük ezt mindazok, kiknek lelkében teremtő erővel vagy tápláló meleggel él még az ideál szerep-tete.

Velünk ünnepel ma mindaz, ki nemzate fenmaradását, egy második évezredet a magyar cultura dicső hagyományainak megőrzésében, teremtő fejlesztésében látja biztosítva.

Gyujtsuk fel ma újra a tüzet s vegyük be melegét lelkünkbe, ne engedjük azt elhanyagolni, az élet mindennapi fagyában áldandunk kell szerencsénket, ha bennük a tűznek még egy szikrája él.

Ismernük meg azért magunkat és ismerjük be, hogy dédelgetett gyermeke voltunk közös edes anyáknak; valljuk be, hogy jóval kevesebb dicséretet érdemeltünk, mint a mennyit Debreczennek minden szépért és jóért lelkeseül közönsége kapott; ne tagadjuk, hogy elbiztult magunkat, megelégedtünk a dicsérettel és kevesebbet törődve a szerencsés helyzet által reánk rótt nagy kötelességek teljesítésével.

Debreczen szeme-fénye a magyarságnak. Az volt mindig és az ma is. És méltán, mert anyji őserő, erkölcsi és vagyoni

tényezője van itt a magyar cultura fejlődésének összehalmozva, mint az ország egyetlen vidéki városában sem. És Debreczenben mindig voltak, a kik a helyzet magaslátára tudtak emelkedni, Debreczennek a magyar cultura harczában vezéri szerepet bírtak saját érdemeiknél fogva kivívni. Így maradhatott meg Debreczen a haladás színvonalán és így ünnepelhetjük ma Debreczen mai nemzedéke, e mai kettős ünnepet.

Múlt és jövőre egyaránt mind a kettős. A Csokonai-kör Debreczen dicső fiának születését ünnepli nyilvános felolvasó-estélylyel; a debreczeni színház pedig fennállásának negyedszázados emlékét üli mag diszelőadással. A Csokonai-kör annak nevé tüzte zászlajára, ki Debreczennek örök dicsősége, ki Debreczen a magyar irodalom történetében magával együtt halhatatlanná tette. Ezen névnek aegise alatt, akár a Csokonai-kör Debreczenben dolgozni és teremteni, hogy munka és eredmény által engesztelje meg anyj fiának árnyékát. Ezt a munkát ma kezdi meg a Csokonai-kör s a kezdet a legszebb reményekkel osztalja el a meddő mult homályát.

A debreczeni színház negyedszázados multja egyuttal a magyar művészet legszebb diadalainak története. Első rangu művészeink, kik színészetünk megannyi csillagait, kevés kivétellel itt mi köztünk fejtették ki izmosodó tehetségüket s művészetüknek igaz hódolattal legelőbb Debreczen közönsége adózott. Akkor mikor még országszerte az országuton nyikorgott Thespis hányt-vetett kordejá, Debreczen az llándó magyar színészetnek palotát emelt, melyben egyik fényes korszak a másikat váltotta fel. Debreczenben a magyar nemzetiség iránti kötelességeket nem kellett első sorba helyezni színészeinknek, e téren itt kevés dolguk akadt: itt egészen a művészetnek élhettek s a debreczeni színház színvonalá mindig elérte a művészi magaslatot.

Hogyan és miért — az okok kutatása másfelé vezetne — Debreczen halalmi életében az erőteljes anyagi haladás mellett, a hanyatlás korszaka közszüntött be. A régi „Felolvasó-kör” nem volt képes a megdermedt társadalmi életet munkára serkenteni, a színházra pedig sanyarubból sanyarubb esztendők következtek. Az intendatúrát a vá-

ros megszüntette, holott ma huszonöt év multán ki kell jelentenünk, hogy színházuk fénykorát az intendatúra idejében élte, s hogy szintgyünk emelése s állandó biztosítása másképp mint az intendatúra visszaállítása sával sikerülni nem fog soha.

A Csokonai-kör működésének programjába felvette a szintgyú hatóság pártfogását, Azzal a nagy erkölcsi súlylyal, melyet a Csokonai-kör képvisel, hisszük, hogy sikerülni fog e téren is új életet teremteni. Szerencsés gondolatnak, különösen biztató jelnek tartjuk, hogy a két ünnepség ma így össze esett. Külső kifejezését látjuk ebben annak a nagy feladatnak, mely Debreczennek egy nagy jövőjü culturális intézetét oly nagymultu másik cultrális intézetünk irányában kötelezi.

Mindkettő irányában azonban első sorban az annyira dicsőrt debreczeni közönségnek, társadalmunknak van teljesíteni való kötelessége. Mutassa meg végre a sokat emlegetett „nagyérdemü” közönség, hogy ezt a nagy érdemet megakárja és meg tudja szerezni épp úgy mint elődei megtudták teremteni a debreczeni fényes mult színházat. Akkor ez a fényes mult a jelennek érdemes munkásai kezében biztató jövőre változik.

Fel tehát, adjuk meg mai ünnepeinknek valódi belső-becsét. Fel, tevékeny munkára, fel buzgó támogatásra. Ne csak magunknak éljünk, ne ejtsük porba emberi létünk szebbik felét. Az a két röpke diák szó, melyet azok, kiknek vele az elevenére tapintottunk, annyiszor hánytak szemünkre, legyen hát csakugyan igaztalan vád: mozduljon a pigramassa; legyen elégtűt tunyaság helyett újra küzdés, a kik eddig különválva, magokra maradtak, egyesüljenek mindannyian, jők és igazak, Debreczen megújuló társadalmának teremtő munkájában, hogy ne csüggedjen itt a magyarság ez erős táborában, többé ne lankadjon a magyar cultura diadalmas harczá!

B. S. — Belföldi hírek. Nagy adományaok. Bródy Zsigmond, fővárosi lapszerkesztő és nyomda-tulajdonos, születésének 50-ik évfordulójá alkalmából, a magyar tudományos akademiának 20,000 frtot, a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének ugyaneannyit, a „Hungaria”-nyomda segélyegyletének 12,000 frtot, végül — rememneráció gyanánt — vállalta 290 tagból álló személyzetének 23,500 frtot

adományozott. — Irányi Dániel, a függetlenségi és 48-as párt megállapodása szerint, a vallás-szabadság és a polgári házasság tárgyában határozati javaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni. — Képviselőválasztás. A dévai kerület orsz. gyűl. képviselőjévé egyhangulag Szereday Aladár kiáltották ki. — Gróf Andrássy Gyula orsz. gyűl. képviselőt hir szerint ki fogják nevezni a külügyminisztérium harmadik osztályfőnökévé. — Szóllószeti kormánybiztos. Gróf Szechenyi Imre a Balatonmellékné a déli vasutmentén fekvő homokterületei szőlővel való beültetésére kormánybiztossá neveztetett ki. — Felfüggesztett szolgabíró. Deschán torontálmezei fozsolgabíró, a Tiszaszabályozási penzek törvénytelen behajtása miatt, a belügyminiszter felfüggesztette állásától. — Grónwald Béla nov. 8-án tartott képviselőházi beszédéről a „Pester Lloyd”-ban megjelent vezércikkért elégtételadásra szólította föl Falk Miksát. A segédek békes megoldás után abban állapodtak meg, hogy a „Lloyd” Grünwald beszédéről korrekció közléssel ad elégtételt.

— Országgyűlés. A képviselőház ülése nov. 15-én. A földművelési tárca költségvetésének tárgyalásával a ház még szombaton sem végzett s csak az első tételt tárgyalta le. Mindjárt az ülés elején Gaál Jenő, a mérsekelt ellenzék e kiváló tagja vette nyugodt és szakszerű bírálat alá Herman Ottó pénteki beszédét s érdekes fejtegetéseit az egész ház nagy figyelemmel hallgatta s azokhoz később a miniszter is elismeréssel csatlakozott. Herman Ottó rövid válasza után Szederekényi Nándor beszélt ugyancsak a filloxera-kérdésről, majd Papp Elek beszélt hosszabbban s nagy hatással a vizszabályozások körül tapasztalt bajokról, annak erőlyes orvoslását sürgetvén. Végül gróf Bethlen András földművelési miniszter reflektált a vita során felhozottakra, újból kiemelve, hogy miket szándékozik tenni a filloxera és műbörgyártás kérdésében. Az ülés végén b. K. a s Ivor interpellálta a kormányt egy nagyon aktuális és most az egész művelt világot foglalkoztató ügyben, t. i. a Koch [találomja alkalmából tendó kormányintézkedések tárgyában.

— Az illetékellen elkeresztelések ügye. A pénteken tartott minisztertanács az illetékellen elkeresztelések ügyével foglalkozott s megállapodásra jutott ama nyilatkozatra nézve, a melyet Csáky gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter e tárgyban a képviselőházban tenni fog. Így aztán az illetékellen elkeresztelések ügyében beadott kérvények is, a melyek tárgyalását a képviselőház a minap függőben hagyta, a kultusz-miniszteri budgettel egyidejűleg napirendre fognak kerülni. — Hogy ez megtörténhessek, a kérvényi bizottság kedden délután ülést tart s jelentését valószínűleg már a képviselőház szerdai ülésén beterjeszti.

— Külföldi hírek. Dr. Koch, a hírneves berlini orvos, ki a tüdővész gyógyítását

A „DEBRÉCZENI” TÁRSZÁJA.

A hamis passzusok.

(Részlet az 1891-ik évi „Almanach” előszavából. Szerkesztő: Mikszáth Kálmán. Egyetemes regénytár. VI. évfolyam III-ik és IV-ik kötete. Singer és Wolfner kiadása. Ára diszkótésben 1 frt.)

Addig-addig vergődtem a különböző genrek közt, hogy melyikre volna valami talentumom, míg végre kiszűlt, hogy az „előszavakra” vagyok születve.

Eleinte nagy röstelkedve irtam egyetlen-kettőt, mert nem tartom magam elég öregnek az ajánló szerepére, a közönség pedig nem tarthat elég tekintélyesnek, de végre mindenbe beleszólok az ember, most már olyan pompasan játszom a veteránt és tekintélyest, mint-ha gyerek korom óta mindig ezt csináltam volna.

Népszerűségem e nemben kezdett a tetőpontra érni. Mindenki velem iratta az előszót. Örültem babéramnak, csak néha ejtett gondolkodóba némely eset.

Egy öreg falusi lelkész imakönyvet adott ki. Ez a kis könyv az én jámbor előszavammal iadult meg a híveket az igaz utra vezérelni.

Nem sokára egy fiatal színész emlékirataihoz irtam pájkos előszót. Elolvasom, hát biz ez a könyv, éppen megfordítva, arra való, hogy az igaz utról térítse el az embereket — az én előszavammal. (Ejnye no, mit fog most rólam gondolni a mennyei gondviselés?)

Többet nem bocsátkozom ilyen dilemmákba. Maradok ezután az én kezdő novella-íróimnál, a kiknek számára mindig jut egy-egy hízelgő floskulusz. De mért is ne dicsérnem e jó fiúk könyveit? Nekik örömet szerez, nekem pedig gyönyörűséget. Bocsássatok meg Charonnak, a ki lelküket szállit csónakán az alvilágba, ha minden lélekhez így szél utközben „derek, elete való lélek.” Es bocsássatok meg nekem, a ki szinte lelküket szállitok az alvilágba (a könyvkereskedők pincze-magazinjaiba) ha azt találom nekik mondani: „Derek könyvek vagytok, megerdemlitek, hogy helyet kaptatok a szalonok asztalaín.”

Ezen methodusra dolgoztam egész mai napig, midőn teljesen összetört egy sajtószertű eset.

Rám üzen a „Singer és Wolfner” cég, hogy itt a negyedik esztendő, jön megint az Almanach, harangozzak be a szokászerinti előszóval, aztán ha beharangoztam, menjek be én is a misére. Azaz küldjek egy novellát is.

Jó jó, de nem olyan könnyű már ezen a harangon meg egy új nótát kiverni...

Elkezdtem gondolkodni. Az a kedvenc ötletem támadt, hogyan kellene megírni ugy az előszót, hogy a novella is benne legyen? Vagy a novellát olyan furlangosan megkomponálni, hogy előszó gyanánt szolgálhasson? Legyen egy mese, szerepeljen egy alak, de benne legyen az Almanach dicsérete is. Egy bók a közönség, egy bók a kiadónak, egy bók az íróársáknak. Hiszen csak ennyiből áll az íróélet.

mi terv, midőn egy kopogtatás az ajón egyszerre elkergette.

— Szabad!

Hörrihorgas természetű, falusias kínézésű ur üjított be:

— A képviselő urat kereseam.

— Én vagyok.

— A nevem Varga Péter. Tudom, nem találja el, miért kereseam...

— Dehogy nem; könyvet akar kiadni és előszó kellene hozzá...

— Nem, nem. Ösmerem az előszóvait, olvasom, csinos dolgok és éppen azért bátorokodtam ide.

— No, ugye mondtam.

— Igazán nincs előszóra szükségem, de a collegialitásnál fogva...

— Ön is író?

— Községi jegyző vagyok, de egy kis bajba keveredtem. El vagyok itélve a kuria által, protekcióért jöttem, kegyeskedjek pártolni a miniszternel a kegyelmi kérvényemet — És mi a bűne?

— Az a mi az öné... csakhogy én szerencsétlen rajta vesztettem.

— Hát mit követelt el?

— Hamis pakszusokat gyártottam.

— Hamis pakszusokat? pattantam fel. És öneleg vakmerő azt mondani, hogyén ugyan-ezeket cselekedtem.

posztornak neveznek. „Hja hja — sóhajtott fel Varga Péter nagy szomorúan — az osztó igazság nem egyforma!

Ez a kis epizód megrendített. Az ördögbe, ennek a Varga Péternek van valami igaza!

Ami eddig történt, jóvá nem tehetem, hanem ezentul, megfogadom, csak az igazat írom meg az előszavakban.

Az igazat? De vajlon lehetséges-e? Próbáljuk meg mindjárt az Almanachnál. Érdekes, derek könyv, kiáljja.

Lássuk csak, mivel kezdjem; a Singer és Wolfner: barátaim beharangozásai üzenetéből szőjtek egy templomi hasonlatot; hogy olyan a magyar irodalom, mint egy rácz templom, a miből a ráczok már kiháltak s csak egy sátoros ünnepeken lehet még néhányat összehozni...

(Ej, ez nem jó kép mert az igazmondás folytán még kisülne, hogy a meglovó ráczok se igazi ráczok már mindnyájan)

Talán jobb lenne valami természetesebb kezdet, például lyesforma: hogy itt az „Almanachban” gyűlünk össze évenként szüret után, akik még vagyunk, akik még kapálunk az irodalom szőlőjében, de bizony valamennyi-ünknek rozsdás a kapája, mert keveset dolgozunk s ami kis termés van, nem hogy abból csupán kóstolót nyujtana az „Almanach”, de szinte egészen belefer...

Mikszáth Kálmán.

fedezte, találmányáról f. hó 26-án előadást tart, melyre a külföldi orvosok közül is számosan készülnek. — Lucius, porosz földmívelésügyi miniszter, beadta lemondását. — A hollandi két kamara együttes ülésében egyhangulag elfogadta a törvényjavaslatot, melyvel a királyné regensse nevezetik ki. — A párisi közsegtanács öt ezer frankot szavazott meg a Garibaldi emlékre. — Oriási vasúti katasztrófa t jelet a táviró Newyorkból. Nem messze Salem, az öt mérföld hosszú hidról lezuhant egy gyorsvonat, melyben ötszázal többen utaztak s porra törött. Négy ember meghalt, tíz halálosan megsebesült, a többiek pedig valamennyien kisebb sérüléseket szenvedtek. — Öngyilkos órnagy. Borcki órnagy, a sodeshauseni herceg szárnysegéde, agyonlőtte magát. — Az angol-portugál egyezmény. Az az egyezmény, mely a delairikai érdekeket illetőleg Portugália és Anglia közt hat hónapra modus vivendit állapít meg, pénteken iratott alá Londonban. Az egyezmény a portugál közvéleményre elég kedvező benyomást gyakorolt, de a köztársasági mozgalmat nem szüntette meg. Így például a coimbrai egyetem 121 hallgatója a napokban nyilatkozatot tett közbe, melyben a köztársasági államforma hívének vallja magát. — Bulgáriából. Bolgár külügyminiszterre Grekov exminiszter, pénzügyminiszterre pedig Beltesev eddigi államtitkár nevezetett ki. — Erzsébet királyné, ki jelenleg Palermo-ban tartózkodik, onnan nem sokára Kairóba fog utazni.

Huszonöt év.

(—sz) Minden ember úgy van vele, hogy arra az eseményre, mely életére a legnagyobb hatással volt, mindég szent áhitattal gondol s azt a napot, mely ezt az eseményt megszültte szent napnak tekinti, hozott az bár rosszat, vagy jót életének sorsára. Mennyivel inkább helye van az ünneplésnek ma, midőn a huszonöt év előtt történt esemény egész nemzedékre gyakorolt feledhetetlen benyomást, s midőn ennek hatása a hosszú idők alatt csak növekedett a magasatos czél elérésében. Debreczen város főgyökeres magyar népe kezdettől fogva szükségét érezte annak, hogy a szinpadról hallja édes magyar nyelvet, s a huszonöt év előtti időkben már virágzó színészetet találunk városunkban.

A péterfia-utcai, majd a Batthyányi-utcai színházban az akkori időkhez mérten kitűnő előadásokban gyönyörködhetett Debreczen város hazafiás polgársága, s a színészek is példátlan kedvvel és lelkesedéssel keresték fel Debreczen.

Azonban az akkori színházak a közönség műzisének azért sem adhatták meg a kellő tápot, mivel a színészeknek nem volt módjukban, hogy az előadásokat művészi-tökelyre emelhesék, az eszközök hiján. Ekkor gondolkodni kezdtek felette, hogy a muzsának méltó oltart emeljének a legmagyarabb városban, mely kiváló talaja volt mindég a művészeteknek.

Hosszu küzdelem után végre, ezelőtt huszonöt évvel bevonulhatott Thália méltó templomába, mely a vidéki színházak bármelyikével versenyez, s technikai eszközei a fővárosi színházaknak sem állanak mögötte.

„Bánk-Bán” előadásával nyílt meg Debreczenben a művészi magaslalon álló szín

előadások sora. Azóta ugy színészekben, mint közönségben új nemzedékek vonultak be a szinbáza, de a régiak hatása megmaradt maig is. Hiszen nem volt vidéki város az országban, melynek színésze oly magas fokon állott volna, mint a miénk. A nemzeti színház, a népszínház, sőt az opera is a mi színészeink közül kapta legtehetségesebb tagjait. A debreczeni szinpadot az egész ország figyelemmel kísérte mindég, mert azok, a kik itt kezdtek pályájukat s máig is fénylő csillagai a magyar színészetnek, becsületet szereztek neki minden időkre!

Az a huszonöt év óriási hatással volt a közművelődésre, a társadalomra. Igaz az is, hogy a város ös-polgárságát nem volt képes huszonöt év megmozdítani, de Debreczen népe általában méltó háttal tartozhatik a negyedszázadnak s ma minden debreczeni ember érezheti, hogy többé-kevésbé, de hatással volt rá a színház és e hatás az élet minden körülményei között is hasznára válik, mert lelkét fogékonyává tette a szépre és a jóra.

Szent áhitattal tekintünk ma Tháliának templomára, s örömköltésünk soha se zengjen harsányabban, mint ma ez igazi ünnepen, mert ez a huszonöt év nem repült el nyomtalanul, sőt biztatóst a jövőre is.

Bár a következő huszonöt év is annyi habért teremne a magyar színészetnek, mint az elmúlt! És ennek úgy kell lennie! Mert az idő repülhet, de a szív és a lélek folytonosan fejlődik és lelkesedik a művészetért s az elmúlt huszonöt év örök emlékeztül lesz a magyar színészet történetében és Debreczen fejlődésében. Hatása emléke örök marad, mert története szívekbe van írva!

HELYI HIREK.

* Kód. Valóságos London volt ma Debreczen, mert kora reggel oly sűrű köd nehezedett a levegőre, hogy három lépésről sem lehetett megismerni senkit az utcán. A templom tornyok hatalmasan belemerültek a sűrűségbe s ma végre nem lehetett tapasztalni, hogy rosszul járnak az órák. Különben sok bosszúságot okozott a kód, mert szörnyű hideg volt és alaposan megköhögötte a járőkelőket. Hát még az, a ki az utcán figyelmesen körültekintve hálá, hogy elkerülhesse hitelezőit — az bosszankodott csak egyszer! Mert a sűrű ködből váratlanul kibontakozott a rémítő alak. A piac utczán az egyetlenekre várakozó fiatal emberek sekreire nyílt szemekkel bámultak a kódbe, a kaszinó-sarkán, a rendőrök pedig keleti nyugalommal állottak helyükön — hisz ugyesen látnak meg most, ha történék valami! Kilenz órákor aztán elmúlt a kód és a nap lragyogott a tiszta kek égről.

* A tüdővész gyógyítása és Debreczen. Dr. Kóch felfedezésére örömmajongásban tört ki az emberszerető tudományos világ. A már életében halhatatlan német tudós laboratoriuma csakhamar zarandok helye lesz a világ minden részéből oda özönlő orvosoknak, kik az új gyógymódot eltanulni s aldásait betegüknek megszerezni törekvesnek. Nem kis örömhíreknek adhatunk kifejezést a felett, hogy Debreczen e téren nem fog hátra maradni, a mennyiben Dr. Burger P. fiatal tehetséges orvosunk legközelebb

utrá kel a német főváros felé a nagyhirű új gyógymód tanulmányozása végett, s örömmünk annal nagyobb, mert bírjuk dr. Burger Peter szives ígérteit, hogy az egész világot lazás izgalomba ejtett felfedezéséről eredeti tudósításait közölhetjük.

* Az artézi kut szomorú sorsa. Debreczen város minden aldozattal artézi-kutat akar s nem riadva vissza a czegled-utcai fias-kótól, a nagy templom előtt próbál szerencsét. Zsigmondi éveken keresztül tömérdek halogatással furattá a kutat egészen a 761 méterig. — Most azonban jelentést tett a tanácsnak, hogy vizet még mindig nem kapott, a mostani 11 Czmetéres furóval pedig nem lehet tovább haladni, tehát akarja-e a város tovább is furatni a kutat, vagy nem? A jog- és pénzügyi bizottság ma délutáni ülésében fogja tárgyalni ez ügyet. Így látni való, hogy Zsigmondi helytelen műszaki számítással vezette a furást, a melynek első legnagyobb hibája az volt, hogy szük csövekkel kezdte meg munkáját. — Így adja meg a város az árát annak az erélytelenségnek, melylyel Zsigmondival szemben eljár.

* Kettős ünnep. Lapunk mai vezércikkében és második cikkében kiemeltük, hogy ma kettős ünnepe van Debreczennek. A debreczeni színház ma ünnepli megyütetésének 25 ik évfordulóját, s a „Csokonai kör” ma tartja megnyitó felolvasó estélyt. Itt meg csak azt jegyezzük meg, hogy a mai színházi díszelőadás jövedelmének egy része a „Csokonai kör” t illeti, s hogy ma este — színházi előadás után — Bartók Lajos tiszteletére — barátságos társas-estély tartatik a „Bika” szálloda földszinti termében.

* A tervezett kölcsonös betegséggyógy-egylet tagjai immar oly számmal írták alá a gyűjtő leveket, hogy a szervező bizottság az általa kidolgozott alap-szabály-tervezetet a tegnapi este 6 órákor tartott népes értekezlet megyütatása alá bocsáthatta. A tervezett némi módosításokkal egész terjedelmében elfogadtatván, az értekezleten kiegészített ideiglenes bizottság által, jóváhagyás végett a miniszteriumhoz fel fog terjesztetni. A valódi közszükségletet betöltő új egylet működése elé meleg rokonszenvvel tekintünk.

* Mikor jöttek be őseink? Erre a homályos kérdésre némi pozitív világosság derült legújabbban a csillagászat segítségével. Ugyanis egyik krónikáirónk: Georgius Monachus könyvének 9. pontjában azt találjuk, hogy a magyarok Pannoniába jövele körül, de mindenesetre a bolgár háboru előtt Byzanczba napfogyatkozás állott be, úgy, hogy ejei lett a hatodik órában és a csillagok megjelentek. Dörgött, szelvezés támadt és villámot, úgy hogy a fórum lépő önn het ember egett el. Az a kérdés most már, hogy mikor volt Byzanczban e napfogyatkozás és Lakits Ferencz dr., Salamon Ferencz történeznünk felszólítására, ennek a kiszámítására vállalkozott. 1883-ban fogott hozzá s most mondja el a „Természetudományi Közlöny” egy cikkében kutatásának eredményét. Lakits előbb összeállította mindazon napfogyatkozások tábláját, melyek 887. aprilis 26-tól 896. nov. 8-ig az emittelt vidéken beállottak, összesen 21 napfogyatkozást mutatva ki, ezek közül azonban 13 Byzanczban nem volt látható és a krónikában megjelent körülményeknek és időnek egyedül egy felel meg, az, mely 891. aug. 8-án ment végbe. — Minthogy pedig e nap-

fogyatkozás után volt a bolgár háboru, tehát az teljesen bizonyos, hogy 891. előtt sem micsetre sem jöhettek be a magyarok s így minden ezzel ellenkező, az iskolában is annyit tanított theoria, mely a honfoglalás évét 888 ra, 889 re stb. teszi, teljesen halomra dől.

* Színház. Tegnap és tegnapelőtt a „Szegény Jónathán” cz. operettet berletfolyamban ismételték s mindkét este szépen megtelt a színház. Biztosan várható, hogy az operette újdonság még számos teit hazát fog vonzani s a másorról nem egy hamar tünik le. Általános dicsérik a darab szép zenéjét és a kiállítás, mely bármelyik színháznak becsületére válna.

* B. Cservári Ilona asszony — mint örömmel tudatjuk olvasóinkkal — továbbra is társulatunk kebeleiben marad. Valóban nagy veszteség lett volna társulatunkra nézve, ha e gyönyörű hangul rendelkező, kedves primadonna megvált volna tőle. Azok az alakítók, melyeket eddig bemutatott, meggyőzőek a közönséget a felől, hogy ily kiváló primadonnája régea nem volt színházunknak, azért bizonyára a közönség is örömmel fogadja azon hirt, hogy a társulat egyik legkedveltebb tagját nem kell nélkülöznie.

* Debreczeni harakiri. A társadalom számkivetett páriái közül egy megrendítő módon akart megválni szerencsétlen életétől. Tegnap este egy éles konyhakéssel oly módon vágta meg magát mely Japánban harakiri néven ösmertes. A szerencsétlen Lyvák Paulának hívják, Oláh Cserlési (Beregum.) születésű, 20 éves. A közkórházba szállították, hol élet-halál közö lebeg. Tettének okául hozzátartozói szerelmi bánatot emlegetnek.

* Eljegyzés. Erber Iren kisasszonyt, Erber Vilmos helybeli nagykereskedő és városi bizottsági tag kedves és szép leányt, eljegyezte Dr. Bakányi Ede kerületi orvos. — Áldás és boldogság kísérje az új pár frigyet!

* Tagosítás P. Ladányban. „Múlt hó 15-ea — írjak lapunknak P. Ladányból — Balogh Imre törvényszéki bíró, a p. ladányi bíró többszöri felszólítására, a szavazás megejtése végett megjelent náunk, és nagy megyűködéssel tapasztalta, hogy azon főbíró, a ki őt sürgette, daczára annak, hogy a tagosítási kervénynek színtén aláírt, par esküdt társával együtt a tagosítás ellen szavazott; ez meg nem volt elég, hanem ezen felül meg a nepeit is annyira fölzagatta, hogy csak Nabraneczy Istvá. főszoigabíró erélyes eljárásának és a csendőrség szigorú föllepésének köszönhető, hogy nagyobb mervu zavargások nem történtek. Midőn a kiküldött törvényesek bíró és főszoigabíró aruknak, valamint a csendőrhöknek e helyen is köszönetet monduk: a p. ladányi bíró és esküdt társai eljárását a közönség iteletere bizzik. Tóbb p. ladányi bírtokos.

* A függetlenségi kör tisztikara — B. Nagy János körelnök 10 éves elnöki jubileumának emlékeire — tegnap d. u. Gondy helybeli fényképszél levetette magát. A csoportkép egyelőre csak 10 példányban készül, melyek közül egyik a kör tulajdona lesz, — de a kör tagjai közül mindazok, kik emlékül megakarják e képet szerejni, megrendelhetik azt nevezett fényképszél.

* A nőzetőren. Szegény Jónathán tegnapi előadásakor a földszíntea óriási felelmet állott ki egy hölgy. Tudvalevő, a darabban van egy jelenet, midőn Jónathán és a milliomos megakarják magukat löni. A szép hölgy feltette fölök, hogy csakugyan megteszik s már jó előre befogta a füleit, nehogy nagyon megijedjen a lövéstől. Így vart egy darabig, de löni

Diplomatiai baklövés.

Írta: Rovetta G. Ford: Cs... K... (Folytatás.)
Lucia halgatott — úgy látszott, ő is megindult s hideg nyugalmát elvesztette.
— Azon este — folytató Gino — társaságában volt — volt —
— Atyám?
— Igen, atyja. Előre halsdott koru ur —
— Magas alaku.
— Igen, magas volt s kissé —
— Kissé sovány.
— Csakugyan, kissé sovány —
— Ősz szakállal.
— Oh, hófehér szakállal. Nagyon jó emlékező tehetségem volt.
Lucia majdnem gyöngéd pillantást vetett reá s az asztalon fekvő albumban lapozgatva, egy arczképre mutatott.
— Rá ismer?
— Atyja?
— Atyám.
— Nagyszerű kép! — úgy tetszett neki, mintha csakugyan látta volna valahol ezt a szakált.
— On nagyon hasonlít hozzá —
— Ugy találja?
— Meglepően hasonlít. Milyen szép is volt őn akkor. Oly bájos képet alkottak ketten; nem tudtam elfelejteni.
— Ketten? Talán hárman? mert nővérem is velünk volt.
— Oh igen — de bocsánat — bár tekintem az egész képet fogta fel, nővérevel együtt, de az a kép, mely kitörölhetetlen vésődött szívembe, csak az őn képe volt, — egyedül csak az őné!
E szavaknál forróan megcsókolta a gróf-

né kezét s az nem vonta vissza, hanem csak lehajtottá kissé bájos fejec-kéjét, mire még jobban látszott a vakító nyak.
Lucia engedékenyebb lett, bár nem Gino felzuduló szenvedélye, mint inkább egy édes fájdalom látszott rajta erőt venni.
— S megmondtam önnek Lucia, engedje meg, hogy így szólíthassam, ha elmondtam önnek, hogy őt ev óta álmaim csak ön körül csoportosultak, s hogy őt ev óta minden sóhajom önnek vala szentelve, akkor is azt fogja mondani, hogy néhány óra alatt kigyógyulhatok — ha örült vagyok, — örültségemből?
A szép nő bájos mosolylyal emel fel szemeit, de egy pillanatra, zavartan lesüté ismét.
— Ha mind ez való — s őt ev óta — akkor — akkor persze nem volt igazam.
Recanati közelebb húzódott a grófnéhoz.
— Tudom, nincs jogomban szerelméért esdeni, de őt evi fájdalom s féltékenység —
— Féltékenység! A grófné mélyen felsohajtott. — Most nem volna ok a féltékenységre.
— Nem volna okom? — különös, gondolá magában a fiatal diplomata, a férj s neje közötti kötelekek nagyon meglazultak.
S még jobban felsarkalva e felfedezés által, szenvedélyesen folytató:
— Talán megfog hallgatni grófné s nyíltan, egyenesen fog felelni, ha figyelmeztetem, hogy nem áll jogában játsznai a férj érzelmeivel, ha nem is osztózik azokban.
Ismét egy fájdalmas sóhaj.

— S mindenre kész vagyok s minden próbának, melyet reám rak, ellent mondas nélkül alá vetem magamat, akkor talán, remélhetek, hogy egy év, két év, vagy tíz év múlva. —
— Remélhet?
— Remélni, hogy kimondja azt a boldogító szót, azt az egyetlen kis szót! Oh, szóljon, beszéljen grófné, ne tekintsen reám oly hidegen, oly némán. Igen vagy nem — remélhetek?
— Talán!
— Talán! Oh, köszönöm, ezerszer köszönöm! S így — ha egy napon — akkor jó szívű lesz — akkor könyörölni fog rajtam. De ne várakoztasson soká e napra — ez kegyetlenség lenne.
— De legalább mégis tudnom kellene e szó horderejét —
— Arra kérem csak: engedje meg, hogy imadásának szenteljem egész életemet; csak egy kívánságom van, — hogy egymásé legyünk örökre. Oh, ha ki tudna m rabolni e környezetből, mely elválaszt bennünket, s ha elvihetném egy kis magányos helyre messze. —
— Ha kimondom azt a szót, a mely után eped, kívánságát semmi sem fogja gátolni — én szabad vagyok.
— Szabad?
— Szabad, mint a madár.
— Határozottan elvált a férjétől — gondola Gino, — s ez a boldog Raiberti bizonyosan tudta, s csak fel akart ültetni. — Ujogva felkiáltott:
— Szabad annál jobb, ugy mi sem fogja akadályozni kimondani azt a szót, mely álmaimat megkoronázás s életünket paradicsommá tenné!

— Nem — ez nem megy — elébb ismerjen meg közelebbről. Nekem is vannak hibám — elvagyok kenyeztetve, mert nagyon szeretlek!
— Önt megismerni! Nem tudja-e, hogy a férfin a szeretett nő egész valóját — sejtji?!
— Mégis — engedek időt, hogy e fontos lépést meggondolhassa.
— Meggondolni? Gondolkozni, mikor önt szerettem?!
— De ha nem egy pillanatról, ha egész élet boldogságáról, szabadságról van szó?!
— Hisz életem már régeu önnek van szentelve!
— Ha így van, akkor —
— Akkor? Oh mondja ki — akkor?
— Nem, nem, távozzék uram! még megfogja köszönni, hogy örült felvehültségnek e perczében nem fogtam szavánál.
— Tavozzám, mielőtt azt a boldogító szót kiejtette — sóha!
— S ha kimondanám — ma most — mit gondolna ön felőlem?!
— Azt hogy te egy angyal vagy. — Most merészkedett először használni ezen szót: „te.”
— Nem, én nem vagyok angyal. — Lucia szemei nedves fényben ragyogtak, arca kipirult, tagjai reszkettek, vére fel volt izgatva, mintha valami szokatlan izgatottság fogta volna el.
— Nem, én nem vagyok angyal, csak egy szegény nő, ki érzelmeim nem tud uralkodni.
Szenvedélyes beszéde, öt évi néma, hű reménykedő s mégis reménytelen szerelmének bevallása — mindez megzavart — legyő-

csak nem akar kejeről. De Jö emelte a revol ten dugta be a jelenésnek, szegénykeze meg valaki a senki, csak egy ban meg nem...
* A kíván ter körrendelet val az eszak-az zott legujabb ellen utkednek sek kötetet, me Államokba vált me, monda ki a bevándorlást jeddő büntetéses sággal sujtatik, rint ily szerződ hivi, kivéve, h iparágat úznek, Amerikában. h szek, magántitk jóval értekek hogy e törvény kúsznek, e mia jutalomban resz jait a belügymin kal, hogy hirtet igyekezessen a...
* A proszaj. Az a ny Egy gazd kaja arczul ott gosan rákiált. — De Vil z el útsz! H! szokni?
Is a por... Az asszon ban: — Mert m por! — A férj me — Azért rokat soha?
U a ro m Hindostán nök jogait a fé romfelekép kü tartani a felesé feleségeivel a kénytelen dolgo get, megjárhatj van az ilyen fe szakállat megz a fele ége munk a „hulpu-hupia hatik, ha a fele zúrlól s azt s hol volt.
Mire jó Az orvos rasztbetegnek — Hat ha — Haszná beteg; de ann pipamban meg s volt, mint ez.
* Dalestely egyletének daik rendezett a Mar zsufolásig meztő tánczra perdit. a szokásos „kiv zött. Uram! On tud magán u rajtam. — Drága. — Azután den emlékeztet. — Emleke — Nem, n vagyok magam busan — ez faj nyörög, jly ham kiejtendem e szó an oly szomorú De a diplo jobban mereszit tekintetet szegz volna áltatni. — Angyal Gino — mond — Nem — Nis tel lak el! — Oh iste igeu — igen — Nóm? — megsemmisüiten azaz hogy erti — Ugy er megsérteni s eg hogy szivemet t erthem, hogy őt akar — bünye — Nem, — azt hallottat — Megbo tani!

csak nem akartak, aztán levette kezét fülecskejéről. De Jónathán megint csak homlokához emelte a revolvert s a hölgyecske ismét ijedten dugta be a füleit; mikor aztán vége lett a jelenésnek, lövés nélkül, észrevette magát s szégyenkezve nézett körül hogy nem látta-e meg valaki a felénkéséget? Nem vette észre senki, csak egy kujon újságíró — persze abban meg nem áll meg a szó.

* A kivándorlás ellen. A belügyminiszter körrendeletben tudatta városunk hatóságával az észak-amerikai egyesült-államokban hozott legújabb törvényt, mely a bevándorlás ellen intézkedik. Tilosnak tartja oly szerződéseket kötését, melyek idegeneknek az Egyesült-Államokba való bevándorlását, bár munka címén, mondja ki. Aki ily szerződést köt, vagy a bevándorlást előmozdítja, 1000 dollár terjedő büntetéssel, vagy 6 hónapig terjedő fogsággal sújtatik. Tilos továbbá a törvény szerint ily szerződés kötése a munkásokat föl hívni, kivéve, ha a kivándorló munkások oly iparágat űznek, amelyet még nem gyakorolnak Amerikában. Kivételt képeznek a művészek, magántitkárok, házicseledek is. Akik hajóval érkeznek oda, esküt kötelesek tenni, hogy a törvényt megtartják s ha hamisan esküsznek, e miatt büntetik. A följelentők nagy jutalomban részesülnek. — A törvény e pontjait a belügyminiszter azért közli a hatóságokkal, hogy híressék ezt ki széles körben és igyekezzenek a kivándorlást megakadályozni.

* Apróságok. Az anyai méltatlankodás. Egy gazdag asszonyt, öt éves fiacskaja arcúl úti bonne-ját, mire az anya haragosan rákiált: — De Vili! már megint a balkéz-zel ütsz! Hát soha sem fogsz erről leszokni?

Isaporeschom. Az asszony kissé savanykás hangulatban: — Mert mi is az ember? Por! csak por! — A férj még savanyubban: — Azért nem törtek le tehát a butorokat soha?

Háromféle férj. Hindostánban törvény állapítja meg a nők jogait a férjével szemben, a kiket háromféle különözött meg: A ki eltudja tartani a feleséget, az egész ember, tehát a feleségével a mit akar; a ki megveri a feleséget, megjárhatja, mert az asszonyoknak joguk van az ilyen férjeket visszautni, sőt haját és szakállát megcibálni. De az olyan férj, a ki a felesége munkája vagy hozománya után el, a „hul-pul-hupla“, meg akkor sem panaszkodik, ha a felesége tíz napig távol van hazulról, s azt sem mondja meg, hogy azáltal hol volt.

Mire jó a thea? Az orvos valamiféle theát rendelt parasztszembetegség tudakozódik a hatás után. — Hát használt-e a thea? Kérde. — Használni csak használt, motyogja a beteg; de annyit mondhatok, hogy az én pipamban még soha olyan rossz dohány nem volt, mint ez.

* Dalestély. A kereskedő ifjak önképző egyetemenek dalköre tegnap sikerült dalestélyt rendezett a Margit-fürdő disztermében, melyet zsűfolasig megtöltött a közönség. A dalok után tánczra perdit a fiatalok, s meg sem állott a szokásos „kivilágos-kivirradtig.“

zött. Uram! Őa ki oly ember feletti erővel tud magán uralkodni, könyörüljön rajtam. — Drága, édes gyermekem. — Aztán hangja, szemei, alakja — minden emlékeztet. — Emlékeztet — kire? — Nem, nem — el — távozzék mig ura vagyok magamnak. Oh, ne tekintsem reám oly busan — ez faj nekem. Nem, ma hiába könyörög, ily hamar nem tudom, nem szabad kiejtenem e szót. Szánalom — ne nézzen reám oly szomoruan. De a diplomata nem szánta meg; meg jobban meresztette ki szemét s olyan merev tekintet szegezett Lucziára, miatha elakarta volna altatni. — Angyal — suttogá lehajolva a nőhöz Gino — mond ki, mond ki azt a szót! — Nem. — Nos tehát — előbb nem bocsájtalak el! — Oh istenem! Ha meg kell lenni, nos igen — igen — nőd leszek! — Ném? Gino karjai lehanyatlottak; megsemmisülten rogyott zékébe. — Ném? azaz hogy érti őa ezt? — Ugy értem, hogy őa csak nem akar megsérteni s egy percig sem gondolt arra, hogy szívetem kezem nélkül nyerheti meg. Azt értem, hogy őt évi szerelem után csak nem akar — bűnre csábítani. — Nem, nem, a világért sem grófné, de — azt hallottam, hogy — hogy férje. — Megboldogult férjem meg fog bocsájtani! (Folyt. köv.)

* Bor javítása szeszszel egyike ama javítási módszereknek, mely a szabad savak, a borkó és csersav csökkentésével kivitt javítások mellett ugyszólván egyedül módját képezi a kész bor piackepesítésének. Abban az esetben, ha a borkor szesztartalma nagyon alacsony, vagy pedig ha kivitelt akarjunk a bort elkészíteni, alkoholt adunk a borhoz, vagyis oly műveletet végzünk, melyet Franciaországban kiterjedt mértékben alkalmaznak. Tudvalevőleg olyan borok, melyek nem tartalmaznak legalább 10% szeszt, a szállítás közben beálló hőmérséklet-változásokat nem tűrik el, mert is tanácsos azoknak szesztartalmát 11—11.5%-ra felelelni. — Angolországba szállított borkor a szesztartalom még magasabbra is emelhető, mert az angol izlés csak magasabb szesztartalommal bírót fogyaszt nagyobb mértékben. Mielőtt azonban alkoholizálnak, tanácsos meggyőződni arról, vajjon kiforrt-e magát teljesen borunk? E czélból lehatatunk egy bizonyos mennyiséget egy átlátszó üvegre és azt meleg szobába helyezzük el, a dugóba egy üvegszövet szorítva be, melynek meghajlított végét vízbe buktatjuk. Ha 14 nap múlva a bor meg nem török és erjedés benne nem tapasztalható, fuzelmentes szeszszel oly módon keverjük ezt össze, hogy az alkoholt a szükséges mennyiségben a hordóba öntjük és így eresztjük rá az alkoholizáló borkor. Az alkoholizálás egy bizonyos idő után abban jelentkezik, hogy a bor színe elveszti a hordó alján kiváló nagy mennyiségű borkó-kristályok következtében. Oly czélból, hogy a borkor megint színt kölcsönözhesünk, tanácsos ezen eljárás után a borkó lerakódást követő időben kellő elővigyázat mellett a kész bort lassan leeresztetni, hogy aztán ily módon üvegekben, vagy hordóban a világpiacra legyen dobatott.

* Amerikai szőlővesszők vétele. A földmívelésügyi miniszterium felhívja mindazon szőlőtermelőket, a kik nagyobb mennyiségben külföle amerikai fajú sima és gyöke es vesszők felett rendelkeznek és azokat áruba bocsájtani hajlandók, hogy ebbeli készleteiket a sima és gyökere vesszők árának fajokenté kiütetésevel — mielőbb, de legkésőbb e hó 30 ig fejleljék.

* Masiroznak a katonák. A dalmáciai raguzzai 3. hadosztály kiegészítő csapatul, a 39 ik gyalogezred negy százada ma d. e. utazott el Debreczenből Raguzzába. A katonák zenezsával vonultak ki a vasúthoz, hova nagy neptömeg kísérte ki őket.

* Diplomát kérek. Elhanyagolt külseje ember állít be a főkapitányhoz s így szól: — Diplomát kérek, könyörgök alásan. — Mifele diplomát? — A házam legott a mult hónapban, aztán a bányám is siketnema, meg a hugom is. Miud a kettőt én tartom. — Meg mindig nem értem. — Csáládóm is van. Nem tudok nekik egy falat kenyeret adni. — Röviden beszéljünk: mifele diplomát akar kend. — Hát könyörgöm, hogy koldulhassak. — A kapitány megadta egy hónapra a kívánt diplomát. * Egy első éves joghallgató irodai, vagy correpetitori alkalmazást keres, szerény föltelekek mellett. Czime megtudható szerkesztőségünkben.

Debreczeni élet.

A csöndes Debreczen város egyszerre két eseményben is megeröltheti magát; a színház és a Csokonai-kör most a szobeszed tárgya; meannyre örülnek ez utobinak szép hölgyeink, kik a megboldogult felolvasó-kör szeméit befogták! Mert az már való dolog am, hogy minálunk a hölgyek a legbuzgóbb pártfogói az irodalomnak, s egy-egy helybeli író, ha önfeléd pillanatában könyvkidásra vetemedik, műpártoló hölgyeink nélkül alig-alig tudna ám zöld ágra pergődni. Szóval a debreczeni nők kedvelik a poetákat — egyelőre könyvalakban érte a dolgot.

A városháza komoly tanácssterme, hol a bölcs atyák intézik a három milliós kölcsön ügyet, ma megtelik szebbnél-szebb leányokkal, asszonyokkal, kik áhitva hallgatják a felolvasó asztalról feljűk aradó poezist. Komor számok helyett fűge verslátkat pattognak a levegőben s a városatyák hatalmas baszusa helyett lel kesült szavak emlékeznek meg Csokonairól, a ki szerelmi bánatában Lillája kegyetlenségét édes sóhajokban dalolta meg. A debreczeni leányok nagyon szeretik Csokonait s nem tudnak eléggé haragudni a kegyetlen Lillára, pedig ki tudja, ők nem oly kegyetlenek lettek volna-e? — Uram, ily gyanúsításokat nem török el, én nem lennék olyan kegyetlen szívű. Hiszen én a poetákat oly nagyon szeretem. A fiatal poeta észreveszi a czélzást és nyomban benyul a zsebébe. — Oh, köszönöm, akkor tessék aláírni ezt az előfizetési fölhitást. Öröm nézni azt az érdeklődést, mely a felolvasások iránt mindeukit éltöit. Még a város hajdai is avetszenek, hogy melyikőket éri majd az ajtónálló tekintélyes szerep. Lajos hajdu a világért sem engedni el azt,

hogy ne ő ügyeljen fel a terem berendezésére; ez a joga még a régi fölolvasó köröl maradt reá. Ma délelött valaki kérdezte tőle, hogy van? — Sok a dolgom, uram, estére fölolvastat tartunk.

Szegény Csokonai, ha ma felebrednél sirod éjjeléből, bizonyára lelkesült örömmel legetelnéd szemeidet azon az érdeklődő közönségen, mely rólad emlékezve vonul be a városháza nagy tanácsstermébe, s a te nagy neved aegise alatt törekszik elérni a szépet és a jót.

Leontesz.

Hazánk s a külföld.

Rablógyilkosság Harasztiban. Ismét rablógyilkosság történt a főváros közelében, a Soroksártól alig öt kilométernyire fekvő Harasztiban. A község legszebb asszonyát, Schuster Ferenczé szül. Hackspacher Mariát gyilkoltak meg szörnyű kegyetlenséggel, hogy elrabolják tőle azt a néhány forintot, melyet a mult vasárnap tartott lakadalmi ünnepe-lyen szerzett az ugynevezett „menyasszony táncz“-czal. A községben az a szokás divik, hogy minden legény, aki a menyasszonyt megtánczoltatja, kisebb-nagyobb összeggel ajándékozza meg azt. Minthogy pedig Hackspacher Mari mindig szép leány híreben állott, s a menyasszonyi ruhában sok legénynek megtetszett, egymásután vitték tánczra, egyik legény a másik karjába adta az alig 20 éves menyasszonyt, aki ilyen 61 forint szerzett. Valószínek tartják, hogy a gyilkosok (akik mindaddig ismeretlenek), azt a 61 frtot akarták elrabolni a négy napos asszonykától, amint hogy az ismeretlen gonosztevők 31 frt 37 krnyi keszpezt el is raboltak.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapesti terménytőzsde nov. 14.) Buza tavaszra 7.95 pénz, 7.97 áru buza őszre — pénz, — áru, május—juniusra — pénz, — áru. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.22 pénz, 6.24 áru, aug.—szept. — pénz, — áru. Zab őszre — pénz, — áru, tavaszra 7.34 pénz, 7.36 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 13.50 pénz, 13.60 áru.

Sertesvasár. A kőbányai sertéskeresek csarnok távirata nov. 14. — Az ület lanya. M. urasági öreg nehez 41.—42.— itig m. urasfiatal nehez 42.50—43.— frtig, magy. urasfiatal közép 43.50—44.— frtig, magy. urasfiatal könnyű 45.—45.50 frtig, magyar szedett kösép 43.—44.— frtig, magy. szedett könnyű 42.—43.— frtig, szeb. átmeneti nehez 41.50—42.50 szeb. átmeneti kösép 41.50—42.50 frtig, szeb. átmeneti könnyű. 40.—42. frtig. Az árak hivatal sertésáraknál páronkint 45 kg. 4%-os levonással métermássáknál értendők. Romániai és szerbiai sertésáraknál, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőknek páronkint 4 forint aranyban van fejében megtérítetik.

Serteslétszám: nov. 12-én volt készlet 106,960 darab, nov. 13-án felhasznaltot 1340 darab, nov. 13-án elszállított 3680 drb. Maradt készletben 104,620 drb sertes.

SZERKESZTŐI POSTA.

H. urnak, helyben. Kar anyira érekenykedni egy hírlapi cikknek kissé nagyító passzusa miatt. Midőn a „D. E.“ azt írta, hogy a „Csokonai-kör“ tagjai közt ott van Debreczen a egész intelligenciája: ezzel nem azt akarta mondani, hogy a „Csokonai-kör“ tagjain kívül több intelligens elem nincs Debreczenben, hanem csupán azt, hogy a debreczeni intelligencia zöme belepett a „Csokonai kör“-be. Ez pedig igaz. Nem a betűket s nem az egyes szavakat kell tehát valamely cikkben bírálgatni, hanem a cikk szellemét; az a cikk pedig nem irányult a debreczeni intelligencia ellen s nem lenne egyéb szőrszabószó, atansál, ha egy passzusát kiragadnók s serelmekek magyaráznák ki belőle. Ha a nagy T cikkben botránkozánk meg, azt értenők, de az őn által kifogásolt cikkben foglalt nézeteket mi is osztjuk!

A „Fényes esküvő“-ről szóló tudósítást mi is közzöztük volna, ha a „D. E.“-rel egyidejűleg kaptuk volna meg. Miután azonban a „D. E.“ szombaton már közölte a tudósítást, hozzánk pedig csak ma küldetett be: közlése többé nem vállalkozhatunk. Egész terjedelmében különben sem közölhetünk volna, mert egy esküvőről, legyen az bármily fényes, ily hosszú tudósítást — lapunk szűk tere miatt — föl nem vehetünk. Az esküvőt különben — annak idejében — lapunkban fölmentettük.

Debr. Színház.

Holnap kedden, 1890. nov. hó 18 án páros bérletben:

Figaró házassága. Vigjáték 5 felvonásban.

Vasutimenetrend.

Table with columns for destination (B-pest, Szatmár, Kassa, Nánás), departure time, and arrival time. Includes sub-section for Debreczenből indul and Debreczenbe érkezik.

Table with columns for destination (Budapest, Szatmár, Kassa, Nánás), departure time, and arrival time. Includes sub-section for Budapest-N-Váradról érke and Budapestről Debreczenbe indul.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél ujonnan raktárra érkeztek: Női ruhaszövetek, Szines mosó vелеzek, Téli (Himalaya) kendők, Alsó ingek, nadrágok, Harisnyák, keztyűk. Nagyválasztékban: FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, Flanell takarók, lópokróczok, Szőnyegek.

JAEGER. Kardos Lászlónál

czegléd-utcai fő- és piaczi fióküzletében. Kaphatók az eredeti és egyedül valódi JAEGER egésség-fentartó és fejlesztő ingek, ujjasok, lábvalók, férfi és fiuk részére. Ingek, ujjasok, vállfűzők, vállfűzővédők, bugyogók, szoknyák, mellvédők, termelőitők hölgyek és leányok részére. Lovagló mellények, láb-szármelegetők, haskötők, a katonaság részére. A gyakorlati folytán legkitűnőbbnek bizonyult egésségvédő, mosható Jaeger utcai fiu-öltönyök minden szinben és többféle szabás szerint. Férfi, női rövid és hosszú harisnyák. Nagyválaszték: szines ablakfüggönyökben, gyapju ágyteritőkben és flanel takarókban. Rumburgi, Creas és Irlandi vásznakban, fehér- és szines zsebkendőkben, teljes kiházasítási kelengyekben, valamint minden e szakmába vágó cikkekben.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, N-Várad. Legújabb őszi és téli ruhaszövetek, szintartó vелеzek, TÉLI KENDŐK és Trico derekak nagy választékban érkeztek. (2.)

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tsvszék nunt te lelkönyvi hatóság közhírre tesz, hogy Szinay Gyula debreczeni lakosnak, Mikola Antal Gyulának Varga Rozália végrehajtást ssnvedő elleni 85 frt-kr tökérvetelés és járúiekai iránti végrehajtási ügyében a debr. kir. törvényszék területén levő, a Derecskei 2715 sz. tjkvben A I. 3469, 4772, 7343, 8475 és 10058 hrsz. a felvett ingatlanoknak Varga Rozáliát illető 1/2 része Szinay Gyula utóajánlata folytán az újabb árverést 110 frt-krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 18-ik napján d. e. 9 órakor Derecske nagy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10 %-át vagyis készpénzben 11 frot vagy az 1881 LX. t.c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1890. évi okt. hó 31 ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tsvszéki bíró.

DITMAR R. BÉCSBEN.

legnagyobb lámpa-gyár Európában.

Raktár
BUDAPESTEN:
V. JÓZSEF-TÉR
fürdő- és nádor-utca sarkán.

DITMAR-LÁMPÁK

4-157 gyertya világító erejével.

1890. évad. **UJDONSÁGOK** 1890. évad.

OSZLOP- ÉS ALLVÁNY-LÁMPÁK csipkés ernyővel, **FÜGGŐ ÉS ASZTALI-LÁMPÁK** legfinomabb díszítésű **MAJOLIKA ALAPPAL, Ó-NEMET FÜGGŐ-, ASZTALI ÉS FALI-LÁMPÁK,** f-kekét és valódi vörösréz díszítéssel.

Mint nagy világító források különösen ajánlatnak:
NAPEGŐK 15 és 18" világítóerő 27 és 42 gyertya.
BRILLIANT METEORÉGŐK gömbliággal:
Nagysága: 15" 20" 25" 30" 35" 45"
Világítóerő: 31 50 70 87 138 157 gyertya
BÉCSI VILLÁMLÁMPA 30" világítóerő 105 gyertya
alul meggyújtható, szabályozható és eltolható.
ASTRAL-LÁMPÁK 20 és 39" világítóerő 50 és 104 gyertya.
Az astra lámpák gyakorlatias alakjuknál fogva a legkülönműbb lámpa álványokba beilleszthetők.

Astral-lámpák
betét égővel
20" 58 gyertya világító erejével
30" 104 "

Bécsi villámlámpák 30"
betét égővel
alul meggyújtható, szabályozható és eltolható.

Allvany-lámpa
csipke-ernyővel.

DITMAR-lámpákat minden jó- híru lámpa-üzlet raktáron tart.

Teljesen tiszta vízszinű! Csak 50 foknál gyúlik. Bérmentes házba szállítás.

DITMAR R.-féle biztonsági petroleum

valódi minőségben csakis

DITMAR R. raktárában Budapesten, fürdő- és nádor-utca sarkán.
Súly és minőségért jótállás vállalatik.

Debreczenben raktár Kaszanyitzky Endre tüveg és porcellán kereskedésében.

Nincs többé fejfájás!
D. Götz migraine-pora.
Huszonöt év óta egyedül, ideges, rheumászerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtott, mit több ezerre menő köszönet-nyilvánítások bizonyítanak, utolsó időben a **madridi-udvar** feltűnő eredményeivel használt. **Egy doboz ára használati utasításával 2 frt, egy kis próba-doboz használati utasításával 1 frt.**

NINCS TÖBBÉ KÖHÖGÉS!
Mell- és tüdőhajtban szenvedők részére: **Dr. med. Fáykiss SZEPESI KARPÁTI gyógyfűkivonata**
1 fveg használati utasítással 75 k.
Bonbonczukorkák 1 doboz 35 kr.
1 dba 1 csom. 50 k. Kis cs. 25 kr.
20 év óta legjobb sikerrel használva köhögés, rekedtség, hurut, hökhurut, légúti- és székélybetegség, lélekzsi akáhalnyoknál, oldalszuraknál, idült hökhurutnál, tüdőgyulladásnál.

HYGEA!
Arczk-nócs, mosdóvíz és Savon hygienique szappan.
Ezen kiváló gondtal készített szerek a bőrnek finomságot és rugékonyságot kölcsönöznek, az arcon levő minden foltot, szeplőt, májfoltot, torrosság vagy fagyás által keletkezett: pirosságot rövid időn elmulasztja és ezenfelül a bőrnek úde frisseséget, viruló illuzságot és barsony puhaságot ad.
Egy doboz arczkenő ára 25 kr.
Egy tüveg mosdóvíz haszn. utasít. 1 frt.
Egy Savon hygienique szappan 50 kr.

Dr. med. Fáykiss K. birtos házában
GALANDFÉREG-IRTÓ SZERE (GILISZTA-FÉREG).
Dr. med. Fáykiss birtos házában galandféreg-irtó szere csakis gondosan megválasztott latinianan növényekből készült és igen könnyen bevehető, mint hogy a hatáson szer elastikus kapszlikban burkolva, teljesen isz beléül.
Dr. Fáykiss ezen galandféreg-irtó szeret évek hosszú során át alkalmazták is eredményeivel, mit a számos közzéadott irat, bizonyítanak.
Ára: Dr. Fáykiss K. birtos galandféreg-irtó szerének egy doboz használati utasításával 2 forint 50 kr.

Valódi minőségben kaphatók egyedül megvásárolhatók a készítőnél

FÁYKISS JÓZSEF

gyógyszerár a „Nagy Kristóf”-hoz Budapesten.

DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek. Tamássy Béla és Tóth Béla gyógyysz. uraknál.

HIRDETMEYNY.

Ö CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK
1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a

XV. MAGYAR KIR. ALLAMSORSJÁTÉK,

melynek tiszta jövedelme

a „Fehér kereszt” egyesület, a budapesti szünidei gyermektelep egyesület, a „Mária-Dorottya” egyesület, a nagybányai jótékony nőegylet, a székelyföldi iparmúzeum, az országos községi és körjegyzők árva-háza, a borsodmegyei nőegylet miskolczi árva-háza, a vagyontalan hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap, a magyar hírlapírók nyugdíjintézete és vegre a zágrábi országos siketnéma intézet javára fog fordítani.

E sorsjáték összes 6767-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint

160.000 forintra ragnak és pedig:

1 főnyeremény	60.000 frtal	Készletükben van.
1 nyeremény	10.000 "	
5 ny. egyenk.	1000 frtal 5000 frt	
10 "	500 "	
50 "	100 "	
200 ny. egyenk.	50 frtal 10.000 frt	Készletükben van.
6500 sor.-ny.	10 " 65.000 "	

A húzas visszavonhatatlanul 1890. évi december hó 16-án történik.
Egy sorsjegy ára 2 frtal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten, (Post, fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, sós- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál; a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-áruól közegnél.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

MEGHIVÁS.

A h.-hadházi közbirtokosság
f. év november 23-án délelött 10 órakor H.-Hadház város gyűléstermében

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre az érdekelt birtokosok ezennel meghivatnak.

TÁRGY:

Az aránytagosításból kifolyólag a h.-hadházi közbirtokosság közös vagyónából a ref. egyház részére átadandó birtokkérdés.
H.-Hadház, 1890. nov. 12.
Tatár Gábor,
birt. id. j-gyző.

Poroszlav Zoltán,
birt. elnök.

KASZANYITZKY ENDRE
előbb
Kuhinka István K.
üvegporeellan. lámpa és háztartási czikkek raktára
DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszálgalat és gyári árak mellett az
őszi és téli idényre ujonnan érkezett és nagyválaszattékkal berendezett
Ditmar
és
Brunner-féle
a legjobbnak elősmert gyártmányu
salon, függő
és
asztali
petroleum lámpáit s minden hozzátartozó czikkeket nagy raktárát

Tisztelettel
Kaszanyitzky Endre
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Nowák Vincze.
nosztó raktára
BRUNNEN.
Krautmark 13.
ajánlja a legdivatosabb s legjobb
öltözéki kelméit
3.10 méteres couponokban egy tökéletes öltözékre 5.-, 6.-, 8.-, 9.50, 10.-, 12.-, 13.-, 15.-, 20 forintért s feljebb.

Felöltőre való kelméit
2.10 méteres couponokban egy felöltőre 5.-, 6.-, 8.-, 10.-, 15 forintért és fölebb

Télikabátra való kelméit
2.10 méteres couponokban egy téli kabátra 5.-, 6.-, 8.-, 10.-, 12.-, 15 forintért és fölebb.

Stajer loden
vadászkatóakra 2.10 méteres couponokban 5.-, 8 forintért és fölebb

Kitűnő béleskelmék
felöltőkre és téli kabátokra, méterenként frt 1.50, 2.-, 3.-, és fölebb.
A szállítás utánvétel vagy előfizetésre történik. Meg nem felelő visszafogadtatik és becsereítettik.
Minták ingyen és bérmentve.

1890.

Kiönsztel
Helyben és postán
Egy árú
Nagy árú

Egyes árú

A lap mellett van
Egy árú
Nagy árú

Működésük
Egy árú
Nagy árú

Vértési

A Csokor

Tisztelet

Ma épen sz
város falai közt
született Csokor
költő, ki küzdve
meghalt ifjan, ke
egész nemzettől

Ertvédek
jára emléket állí
tizetek multak
nemzedéket meg
fejjei járnak ma
veikben ifju koru
szobrot emelt a
csőseget s az ut
tizetek teltek el
vének aegise alát
mely tevekény,
város egész szel
tea ugy akarja,
szepéri, minden
nyujt, szerény m
lyes fáva nőbet

A Csokor
igenyekkel. Muu
azzal a szilárd
terere, hogy tel
ven szolgálja De
egybekapcsolva a
nagy erdséket.

Szent köte
háru! Mindnyo
tani ez országot
akarjuk, hogy m
kegyelme ezer é
ezer év végen m
idegen upek tud
ország!

A közdelem
Újra kezdődik a
fegyverekkel.

Két hatalm
egész nagy ter
az anyagi viar
és idők óta,
újabb időben
Darwin adott ne
a közdelem a le
Kerleltetve
törvények szerin
letesedik az egy
lyg nem-ül e
barlangiakó val
emberévé. Így e
zetek a föld sz
gódése sok régi
versenyárak le
növekvő becsvágy

A „DIBBE

Ma

Irta: Kósa Barna.
nyitásoknak 25-ik é

>Gens bell
Világ-rendítő
Magillagtatta
És ellenével se
Ezerévi szivbő
P trosa festre
Fout a magost
Turulmad

Véres kardot
Ha ellenség k
Cátára föl!
S édes hazánk
Tenger-vihar
Morajlott, búg